

Udenrigsministeriet
Justitsministeriet

25. september 2013

Grund og Nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilpasning af en række retsakter inden for retlige anliggender, der indeholder bestemmelser om brug af forskriftsproceduren med kontrol, til artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2013)452

1. Resumé

Forordningsforslaget har til hensigt at tilpasse fem basisretsakter inden for området for retlige og indre anliggender, der hidtil har været omfattet af forskriftsproceduren med kontrol (PRAC) til delegerede retsakter efter TEUF artikel 290 i henhold til Lissabon-traktaten. Forslaget har bl.a. til formål at tilpasse forkyndelsesforordningen, der er omfattet af retsforbeholdet. Hvis forslaget vedtages, vil Danmark dog i kraft af en tidligere indgået parallelaftale om tilslutning til forkyndelsesforordningen kunne meddele, at Danmark vil gennemføre indholdet af ændringen til forordningen.

2. Baggrund

Med Lissabon-traktaten opdeles de delegationsbeføjelser til Kommissionen, som hidtil har skullet udøves efter komitologi-systemet, i to: 1) Beføjelser til Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 290 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), og 2) beføjelser til Kommissionen til at vedtage gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291. Afgørende for valget mellem de to beføjelsestyper er i første omgang rækkevidden og den formelle karakter af de pågældende beføjelser.

Eksisterende basisretsakter, der indeholder bestemmelser med henvisning til forskriftsproceduren med kontrol (PRAC), blev ikke automatisk underlagt tilpasning i forbindelse med Lissabontraktatens ikrafttrædelse. Bestemmelserne består uændret, indtil basisretsakten ændres, hvorfor der er behov for at tilpasse den eksisterende lovgivning.

Ved slutningen af 2012 var der stadig 288 retsakter med referencer til PRAC. Omkring 60 af disse er allerede i lovgivningsprocessen. Herudover har Kommissionen foreslået, at 160 basisretsakter

inden for en række forskellige fagområder tilpasses i forbindelse med forslaget til ”Omnibusforordningen” jf. KOM(2013)451 (se særskilt grund- og nærhedsnotat herom).

Sideløbende med forslaget til ovennævnte ”omnibusforordning” har Kommissionen i nærværende forslag foreslået tilpasning af fem basisretsakter inden for området for retlige og indre anliggender, der stadig henviser til PRAC. Baggrunden for at tilpasse disse basisretsakter ved et særskilt forslag, er, at de blev vedtaget i henhold til afsnit V i del III i TEUF og derfor ikke er bindende for alle medlemsstater.

De fem basisretsakter indeholdt i forslaget er som følge af det danske forbehold på området for retlige og indre anliggender ikke bindende for og finder derfor ikke anvendelse i Danmark.

For så vidt angår **forkyndelsesforordningen** (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007) har Danmark imidlertid den 19. oktober 2005 indgået en parallelaftale med EU. Aftalen blev gennemført ved lov nr. 1564 af 20. december 2006 om ændring af retsplejeloven (Gennemførelse af parallelaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Danmark om forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager). Ved aftalen blev Danmark på mellemstatsligt grundlag tilknyttet reglerne i forkyndelsesforordningen, således at reglerne i forordningen gælder mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

3. Formål og indhold

Nærværende forslag vedrører procedurer for Rådets og Europa-Parlamentets kontrol med Kommissionens vedtagelse af delegerede retsakter for fem basisretsakter inden for området for retlige og indre anliggender, som hidtil har været underlagt den såkaldte forskriftsprocedure med kontrol (PRAC) som fastlagt i artikel 5a Rådets afgørelse 1999/468/EF (”komitologiafgørelsen”).

Forslaget fremsættes parallelt med forslaget til en såkaldt ”omnibus-forordning”, der vedrører 160 basisretsakter inden for en række forskellige områder.

Den fremgangsmåde, der følges i dette forslag, er den samme som i forslaget om ”omnibus-forordningen”. Således foreslås det, at Kommissionen gives beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, når retsakterne i bilaget indeholder bestemmelser om brug af artikel 5a i komitologiafgørelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal inddrages i medfør af den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF art. 294, jf. art. 289. Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Det foreliggende forordningsudkast har til formål at tilpasse fem retsakter inden for området retlige anliggender, der delegerer beføjelser til Kommissionen, til regimet for delegerede retsakter i henhold til Lissabon-traktatens artikel 290. Spørgsmålet vedrører således tilrettelæggelsen af

reguleringen på EU-niveau. Da der er tale om en teknisk overvejelse om konkret håndtering af lovgivning på EU-niveau, vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Som anført under pkt. 1 er de fem retsakter, som forslaget til forordningen omhandler, vedtaget med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V, og er derfor omfattet af Danmarks retsforbehold. Danmark deltager således ikke i vedtagelsen af forordningen. Danmark har dog som nævnt indgået en parallelaftale om tilknytning til forkyndelsesforordningen, således at reglerne i denne forordning gælder mellem Danmark og de øvrige medlemsstater på mellemstatsligt grundlag.

Det fremgår af parallelaftalen, at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af udtalelser fra det udvalg, der bistår Kommissionen med at gennemføre de nødvendige foranstaltninger til forordningen. Det følger således af parallelaftalen, at Danmark allerede i dag er afskåret fra at deltage i arbejdet med at kontrollere Kommissionens konkrete udmøntning af forordningen under forskriftsproceduren med kontrol (PRAC). Overgangen til delegerede retsakter har derfor ingen praktisk betydning for Danmark.

Såfremt der opnås enighed om at tilpasse forkyndelsesforordningen til regimet for delegerede retsakter, vurderes dette at være en ændring af forordningen i parallelaftalens forstand. Dette indebærer, at Danmark i kraft af parallelaftalen skal meddele, om Danmark ønsker at gennemføre den ændrede forkyndelsesforordning. Tilslutter Danmark sig ikke ændringen i forkyndelsesforordningen, betragtes parallelaftalen som opsagt, jf. parallelaftalens artikel 3, stk. 7.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen er sendt i høring i Specialudvalget for EU-institutionelle spørgsmål og i Specialudvalget for Retlige Anliggender.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan som konsekvens af vedtagelsen af Lissabon-traktaten generelt støtte, at eksisterende basisretsakter tilpasses til de nye regler. Danmark lægger generelt vægt på, at tilpasningen sker på baggrund af en konkret vurdering af hver enkelt retsakt. Dette indebærer at Kommissionen i de forestående forhandlinger om omnibusforslaget som udgangspunkt, for hver enkelt berørt retsakt, bør fremlægge konkrete begrundelser for at delegationsbeføjelser, der aktuelt udøves efter forskriftsproceduren med kontrol, fremover kan tilrettelægges som delegeret retsakter efter TEUF

artikel 290. I den forbindelse bør man fra dansk side lægge vægt, at overgang til delegerede retsakter alene vedrører ikke-væsentlige elementer i de omfattede basisretsakter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Den generelle komitologiforordning 182/2011 blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. juni 2010.